

به نام هستی بخش مهربان و بخشنده

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان

طرح دوره درس ابزارهای جامع و پایش سلامت در سالمندان

درس ابزارهای جامع و پایش سلامت در سالمندان (کارشناسی ارشد سلامت سالمندی)

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: (۱,۵ واحد نظری- ۰,۵ واحد کارآموزی) مدرس: دکتر فیروزه مصطفوی
گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت- دانشکده بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان f.mostafavi2020@gmail.com

هدف کلی: کسب آگاهی و مهارت در کاربرد انواع ابزارهای ارزیابی جامع بررسی وضعیت سلامت سالمندان

با توجه به اینکه جهت هرگونه برنامه ریزی و انجام مداخلات به منظور دستیابی به اهداف ارتقای سلامت در سالمندان لازم است اطلاعات پایه از وضعیت سلامت در دسترس باشد، شناخت ابزارهایی که می توانند در ارزیابی وضعیت سلامت سالمندان در حیطه های مختلف جسمی، شناختی، روانی و اجتماعی مورد استفاده قرار گیرند و بکارگیری این ابزارها، ارزیابی نتایج و تفسیر آنها و چگونگی بکارگیری نتایج در برنامه ریزی مداخلات از اهمیت خاصی برخوردار است. لذا در این درس فراگیران با انواع ابزارهای ارزیابی جامع پایش سلامت سالمندان در حیطه های مختلف و در مکان های مختلف آشنا شده و توانمندی بکارگیری این ابزارها و کاربرد آنها در ارتقای سلامت سالمندان را کسب خواهند نمود.

به منظور دستیابی به هدف فوق مسائل زیر در این درس در بخش نظری مورد بررسی قرار می گیرد:

- ۱- آشنایی با اهمیت مسئله و مروری بر نیازهای سالمندان (اصول و روش های اولویت بندی نیازها در سالمندان) در ستینگ های مختلف
- ۲- ابزارهای نیازسنجی وضعیت سلامت در سالمندان و تاریخچه و کاربرد ابزارهای ارزیابی جامع سالمندی
- ۳- آشنایی با نحوه امتیاز دهی و رتبه بندی ابزارها و تفسیر نتایج هر یک از آنها
- ابزارهای سنجش وضعیت: کیفیت زندگی، شناختی، سلامت روان، تغذیه، فیزیکی، تعادلی، سلامت اجتماعی و معنوی، فعالیت فیزیکی، سالمند آزاری، حمایت اجتماعی، مراقبین سلامت، بیماریها و حواس
- ۴- بررسی روشهای اعتبارسنجی، ترجمه و بومی سازی، روایی و پایایی، حساسیت و ویژگی ابزارهای پایش سلامت سالمندان

به منظور دستیابی به اهداف عملی مطالب زیر در بخش کارآموزی به مدت ۲۶ ساعت اجرا خواهد شد:

تشخیص صحیح نوع ابزار ارزیابی بر حسب ستینگ، مشکل و اختلال سالمند، بکارگیری و تفسیر نتایج هر یک از ابزارهای مورد استفاده و تعیین برنامه مراقبتی بر حسب معیارها و نتایج حاصله

بنابراین:

دانشجویان عزیز در پایان ترم باید قادر باشند انواع ابزارهای دارای اهمیت در ارزیابی جامع سالمندان را جهت ارزیابی وضعیت بکار گرفته و نتایج حاصله را تفسیر نمایند و برنامه مراقبتی لازم را بر حسب نتایج ارائه نمایند.

روش تدریس :

آموزش در این درس با استفاده از ترکیبی از روشهای آموزشی و با هدف گفتگو و بحث و تبادل نظر پیرامون موضوعات مطرح شده بر اساس روش های سخنرانی ، بحث گروهی، کنفرانسهای دانشجویی، بحث و پرسش و پاسخ و با استفاده از رسانه های مناسب صورت خواهد گرفت. در طول ترم هیچگونه محدودیتی در مورد تعامل استاد و دانشجو مطرح نیست و شما دانشجویان عزیز می توانید از طریق گروه تعریف شده در واتساپ در هر زمانی که مورد نیاز بود تماس گرفته و در جهت دستیابی به اهداف درس بحث و تبادل نظر نمایید. با توجه به اینکه در این درس ساختار اصلی ارزشیابی مبتنی بر سیستم ارزشیابی هفتگی (Weekly Evaluation System) است منابع اصلی و موضوع درس جلسات آموزشی در اختیار دانشجویان قرار می گیرد و دانشجویان موظف هستند در هر جلسه ضمن مراجعه به منابع معرفی شده مطالعه کافی در مورد هر مبحث داشته باشند و به توضیح و تفسیر مطالب در هر جلسه درسی بپردازند و در صورتی که منابع جدیدی را می شناسند به سایر فرایران معرفی نمایند. محیط آموزشی در هر جلسه بگونه ای است که در نتیجه مطالعه و شرکت فعال در بحث و گفتگو عمق یادگیری دانشجویان بیشتر شده و به دلیل اینکه موز هستند نتایج مطالعات خود را در هر جلسه با استفاده از روشهای آموزشی مناسب در کلاس ارائه نمایند توانمندی تدریس نیز در آنها ارتقا می یابد. در هر جلسه یکی از دانشجویان به عنوان تسهیل گر انتخاب شده تا فرآیند آموزش را در کلاس درس تسهیل نماید. استاد درس به عنوان تسهیل گر ارشد کلاس را هدایت نموده و در پایان جلسه مباحث را جمع بندی می نماید.

وظایف فراگیران:

یادگیری و یاددهی مسئولیت مشترک استاد و دانشجوست و دانشجویان موظف هستند با مراجعه به منابع متعدد و مطالعه آنها درگیری فعال در درس داشته باشند و در این راه نقش راهنمایی و تسهیل روند اجرایی به عهده استاد درس است. دانشجویان عزیز موظف هستند ضمن مطالعه نسبت به انجام تکالیف در موعد تعیین شده اقدام نموده و در صورت وجود مشکل یا سوال نسبت به طرح آن در کلاس و یا کانال ارتباطی تعریف شده با استاد اقدام نمایند. حضور در جلسات کلاس و شرکت در بحث و طرح سوالات از وظایف اصلی دانشجوست .

قوانین و مقرات کلاس:

نحوه تعامل دانشجویان بسیار مورد توجه است. دانشجویان موظف هستند براساس برنامه هفتگی تعیین شده نسبت به شرکت در کلاس و بحث و گفتگو اقدام نمایند. پاسخ دهی به تکالیف در زمان تعیین شده لازم الاجراست و عدم تبعیت از این فرایند منجر به کسر نمره ارزشیابی نهایی خواهد شد. کسر نمره غیبت نیز بر اساس مقررات آموزشی اعمال خواهد شد و چنانچه هر زمان به دلایل موجه دانشجو قادر به شرکت در کلاس نباشد لازم است کسب اجازه در این مورد را مورد توجه قرار دهد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ارزشیابی در این درس بر اساس سیستم ارزشیابی هفتگی است. ارزشیابی توسط استاد و سایر همکلاسی ها صورت می گیرد. نهایتاً مجموع نمرات براساس فعالیتها به شرح زیر نمره دهی خواهد شد:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف در زمان مقرر	۳
۲	حضور کامل و مشارکت در بحث و گفتگو در کلاس	۷
۳	بخش کارآموزی	۵
۴	امتحان پایان ترم	۵

منابع فارسی :

- فروغان، مهشید. پیشینه آزمون های شناختی و هنجاریابی آنها در ایران. آخرین چاپ
- میرزاده، ف و علیزاده، م. فرتوتگی (Frailty) در سالمندان : یک سندرم سالمندی. ۱۳۹۹ انتشارات ابن سینا
- علیزاده، م و میرزاده، ف: سالمند آزاری: یک سندرم سالمندی. ۱۳۹۹. انتشارات ابن سینا
- علیزاده، م و همکاران: پروتکل بین المللی خدمات و مراقبتهای سالمندی. ۱۳۹۵. انتشارات تیمورزاده.
- علیزاده، م و قوام ، پ. زمین خوردن: یک سندرم سالمندی. ۱۳۹۸. انتشارات ابن سینا
- علیزاده، م چهره گشا و لطفی نژاد: ارزیابی جامع و نیازسنجی (خدمات مراقبت سالمندان تحت مراقبت در منزل براساس پروتکل های MDS-HC). انتشارات تیمورزاده. ۱۴۰۲
- علیزاده، م ، امین الرعايا، سپیانی، کجایی : ارزیابی جامع و نیازسنجی (خدمات مراقبت سالمندان مقیم خانه سالمندان و آسایشگاه براساس ابزار MDS3). انتشارات ابن سینا. ۱۴۰۲

منابع لاتین:

- Screening and Case Identification in Clinical settings. In: elder abuse, neglect, and exploitation in an aging America. Bonnie RJ, Wallace RB (Eds), National Academy Press, Washington, DC, 2002.
- Inelair AJ, Morley JE, Vellas B, editors. Pathy's principles and practice of geriatric medicine. John wiley & Sons: 2012.
- State Ombudsman Data: Nursing Home Complaints. O' ce of Inspector General, department of Health and Human Services. Available at: www.oig.hhs.gov/(Accessed on July 01. 2003)
- Straus MA. The conflicts Tactics Scale. In: Handbook of Family Measurment Techniques, Touliatos. Perlmutter B, Straus M (Eds), Sage publications, Newbury Park, CA 2001.
- Summaries for patients. Screening for intimate partner violence and abuse of vulnerable adults: US.
- United Nations Economic and Social Affairs. (2008). Guide to the national implementation of the Madrid International Plan of Action on aging. New York: United Nations Headquarters.
- Burns A. Lawler B, Craig S. Assessment Scales on old age psychiatry.
- سایر منابع مرتبط اینترنتی

جلسه	عنوان جلسه	مدرس و تسهیل گر ارشد	ارائه دهنده و تسهیل گر جلسات
۱	معرفی درس و آشنایی با اهمیت مسئله	دکتر مصطفوی	استاد درس
۲	مروری بر نیازهای سالمندان و ابزارهای نیازسنجی وضعیت سلامت در سالمندان و تاریخچه و کاربرد ابزارهای ارزیابی جامع سالمندی	دکتر مصطفوی	استاد درس
۳	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت کیفیت زندگی	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۴	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت شناختی	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۵	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت سلامت روان	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۶	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت تغذیه	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۷	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت تعادلی	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۸	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت فیزیکی	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۹	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت فعالیت فیزیکی	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۱۰	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت سلامت اجتماعی و معنوی	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۱۱	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت سالمند آزاری	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۱۲	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت حمایت اجتماعی	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۱۳	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت مراقبین سلامت	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۱۴	آشنایی با ابزارهای بررسی وضعیت بیماریها و حواس	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۱۵	روشهای اعتبارسنجی، ترجمه و بومی سازی، روایی و پایایی، حساسیت و ویژگی ابزارهای پایش سلامت سالمندان	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)
۱۶	روشهای اعتبارسنجی، ترجمه و بومی سازی، روایی و پایایی، حساسیت و ویژگی ابزارهای پایش سلامت سالمندان	دکتر مصطفوی	دانشجویان (در هر جلسه تسهیل کننده اصلی برای جلسات بعدی مشخص می شود)